

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувачка закладу дошкільної освіти
(ясла-садок) «Веселка»

09.08.2024 О.М. Ткаченко

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ (ЯСЛА-САДОК) «ВЕСЕЛКА»
ЗОЛОТОНІСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ
на 2024/2025 навчальний рік

СХВАЛЕНО

засіданням педагогічної ради
закладу дошкільної освіти
(ясла-садок) «Веселка»
(протокол №1 від 09.08.2024р.)

ЗМІСТ

Загальні положення.....	2
Розділ I. Особливості організації освітнього процесу.....	2
1. Загальні відомості про заклад.....	2
2. Нормативно-правове забезпечення.....	3
3. Планування роботи закладу.....	4
4. Форми організації освітнього процесу.....	5
5. Орієнтовний тижневий розподіл організованої освітньої діяльності.....	7
6. Гурткова робота.....	8
Розділ II. Науково-методичний напрямок діяльності закладу дошкільної освіти. Пріоритетні завдання на навчальний рік.....	9
1. Науково-методичний напрямок роботи закладу.....	9
2. Завдання роботи закладу дошкільної освіти на 2024/2025 н. р.	9
3. Інноваційна діяльність.....	10
Розділ III. Програмно-методичне забезпечення освітньої діяльності.....	10
1. Комплексні та парціальні програми.....	10
Розділ IV. Інструменти проведення моніторингу освітнього процесу.....	12
Розділ V. Основні показники реалізації освітньої діяльності.....	13
ДОДАТКИ.....	15

Загальні положення

Мета освітньої програми:

Створення та реалізація оптимального комплексу розвивальних, виховних, освітніх функцій та змістових напрямів життєдіяльності дітей від 2 до 6 (7) років задля втілення завдань Базового компоненту дошкільної освіти.

Завдання освітньої програми:

- окреслити особливості організації освітнього процесу;
- сформулювати науково-методичний напрямок діяльності закладу дошкільної освіти, пріоритетні завдання на 2024/2025 навчальний рік;
- встановити комплексні та парціальні програми;
- визначити інструменти проведення моніторингу освітнього процесу;
- прогнозувати результати освітньої роботи на момент вступу дитини до школи.

Розділ І. Особливості організації освітнього процесу

1. Загальні відомості про заклад

Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Веселка» розташований за адресою вул. Шепелівська, 14 г, м. Золотоноша, Золотоніський район, Черкаська область.

Рік відкриття 1981.

Дата реєстрації (перереєстрації) останньої редакції Статуту: 21.12.2020.

Комунальна форма власності.

Режим роботи ЗДО: 7.30-18.00 (10,5 год.)

Телефон: 0473722200

E-mail: dnzveselka_@ukr.net

Веб-сайт: <https://sites.google.com/view/veselka-zolo/>

Завідувачка: Ткаченко Олеся Миколаївна.

Основний формат організації освітньої діяльності закладу: **очний**.

Мова: українська.

Працює 5 груп: 2 ясельного віку, 3 дошкільного віку.

Проектна потужність: 116

Всього 30 працівників: з них педагогів – 13.

Освіта педагогів: вища – 10, передвища фахова– 3 особи.

Кваліфікаційна категорія педагогів: вища категорія – 5, I категорія – 2, II категорія – 3, бакалавр – 1, спеціаліст – 2.

Педагогічне звання «старший вихователь» – 1.

Пріоритетний напрям діяльності: «Формування педагогічної компетентності вихователів щодо впровадження соціально-фінансової освіти дітей дошкільного віку».

2. Нормативно-правове забезпечення:

ü Закон України «Про освіту»

ü Закон України «Про дошкільну освіту»

ü Конвенція про права дитини

ü Закон України «Про охорону дитинства»

ü Положення про заклад дошкільної освіти (постанова КМУ від 12.03.2003 № 305 у редакції постанови КМУ від 27.01.2021 № 86

ï Санітарний регламент для дошкільних навчальних закладів

ï Постанова Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. №
«Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково –
педагогічних працівників»

Листами та наказами Міністерства освіти і науки України:

- ï Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності (наказ МОН від 20.04.2015 № 446)
- ï Лист МОН від 02.04.2022 №1/3845-22 «Про рекомендації для працівників закладів дошкільної освіти на період воєнного стану в Україні»
- ï Лист МОН № 1/3737-22 від 29.03.2022 «[Про забезпечення психологічного супроводу учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану](#)»
- ï Лист Міністерства освіти і науки України № 1/11-1491 від 14.02.2019 року Щодо організації роботи та дотримання вимог з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у закладах дошкільної освіти
- ï Рекомендації МОН щодо організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти у 2024-2025 н. р.
- ï Розпорядження Кабінету Міністрів України від 7 червня 2024 року №510-р «Деякі заходи щодо стабілізації роботи об'єднаної енергетичної системи «України»
- ï Рекомендації Міністерства освіти і науки України, викладені в листі МОН від 5 червня 2024 року №1/9979-24 «Про підготовку закладів освіти до нового навчального року та проходження осінньо-зимового періоду 2024/2025 року»

3. Планування роботи закладу

При організації роботи закладу дошкільної освіти всі працівники керуються планом роботи закладу на 2024/2025 навчальний рік, який розглядається на педагогічній раді та схвалюється нею, затверджується керівником закладу. Форма планування освітньої діяльності – за освітніми напрямками (Базовий компонент дошкільної освіти).

Вихователі планують роботу з дітьми використовуючи 2 види планів: перспективний та календарний за тематичними тижнями. У кожній групі вихователі планують роботу з дітьми, враховуючи їх вікові особливості та завдання обраних програм, спираючись на орієнтовний розподіл занять.

Перспективний план розробляється на 1 місяць наперед. У ньому зазначається:

- теми тижнів;
- мета освітньої діяльності за темою тижня (на місяць);
- комплекси вправ ранкової гімнастики та гімнастики після денного сну;
- орієнтовний розподіл занять на місяць;
- робота з батьками на місяць.

Ключові компетентності під час здобуття дошкільної освіти формуються за різними освітніми напрямками табл. 1, спрямованими на розвиток особистості дитини. Освітні напрями визначають зміст роботи закладу дошкільної освіти через організацію педагогами базових (основних) видів діяльності, які збагачують досвід дітей та реалізуються як особистісне надбання вихованців (результат розвитку) за підтримки батьків в умовах родинного виховання.

Компетентність як результат дошкільної освіти та особистісне надбання відображає систему взаємопов'язаних компонентів фізичного, психічного, соціального, духовного розвитку особистості дитини:

- емоційно-ціннісного ставлення;
- сформованості знань;

- здатності та навичок до активного, творчого впровадження набутого досвіду, тобто до регуляції досягнень, поведінки, діяльності.

Таблиця 1

Інваріантний складник стандарту дошкільної освіти	
Освітній напрям	Компетентності
Особистість дитини	Рухова Здоров'язбережувальна Особистісна
Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі	Предметно-практична, технологічна Сенсорно-пізнавальна, логіко-математична, дослідницька
Дитина в природному довкіллі	Природничо-екологічна Навички, орієнтовані на сталий розвиток
Гра дитини	Ігрова
Дитина в соціумі	Соціально-громадянська
Мовлення дитини	Мовленнєва Комунікативна Художньо-мовленнєва
Дитина у світі мистецтва	Мистецько-творча
Варіативний складник стандарту дошкільної освіти	
Дитина в соціумі. Соціально-фінансова грамотність	Прояв соціальної компетентності й навичок фінансової грамотності

4. *Форми організації освітнього процесу*

Щасливе проживання дитиною дошкільного дитинства, визнання самоцінності дошкільних років, їхнього потенціалу, розвиток творчих задатків, здібностей дітей – завдання, які вирішуються у закладі з використанням таких форм організації роботи з вихованцями, табл. 2.

Таблиця 2

Форма	Опис
Спілкування в колі	Коло надихає, дарує відчуття єдності, дає змогу налагодити соціальну взаємодію між дітьми й дорослими, зберегти та посилити енергію спільної творчої діяльності, сформувати повагу до іншої точки зору. У колі педагог з дітьми може обговорювати майбутню діяльність, презентувати нові книги чи іграшки, говорити про проблеми, які хвилюють, спільно розробляти правила взаємин. Кожне коло має свою тему, яка залежить від педагогічної ситуації. Тому коло можна розглядати як різновид кіл: - коло створення емоційного настрою, концентрації уваги, психологічного комфорту; - коло розширення інформаційного поля дитини; - рефлексивне коло.
Освітня ситуація	Форма спільної діяльності педагога і дітей, яка планується і цілеспрямовано організовується педагогом з метою вирішення певних освітніх завдань. Призначення освітніх ситуацій полягає в систематизації, поглибленні, узагальненні особистого досвіду дітей.
Проектна діяльність	В основі проектної діяльності лежить самостійна діяльність дітей (пізнавальна, дослідницька, продуктивна), в процесі якої вони пізнають навколишній світ.
Прогулянка	Для дошкільників прогулянка має велике значення з точки зору зміни видів діяльності, забезпечення позитивного емоційного стану і задоволення потреби у руховій активності. Для вихователя це оптимальний час для всебічного гармонійного розвитку дітей, виховання базових якостей особистості.
Освітня подорож	Форма спільної партнерської діяльності дорослого з дітьми, що передбачає ознайомлення дошкільників з реальними або віртуальними об'єктами довкілля, активізує діалогічну форму спілкування, розвиває навички дослідницької діяльності.
Квест	Форма активної взаємодії педагога і дітей, пригодницька командна гра, що сприяє формуванню умінь вирішувати ігрові пошукові завдання на основі вибору альтернативних варіантів дій в контексті реалізації певного сюжету.

Захоплююча командна гра	Гра, в якій присутні подорож, знаходження місця розташування заданих об'єктів, пошук інформації про об'єкти для отримання відповідей на питання. Її мета – розвиток допитливості та пізнавальної активності дітей, уміння орієнтуватися у просторі, спілкуватися і знаходити в результаті спілкування потрібну інформацію.
Експериментування	Форма організації активної перетворюючої діяльності дітей. Мотивом дитячого експериментування є отримання нових знань і відомостей про об'єкт.
Ігри з вільними матеріалами	Вільні матеріали – різноманітні доступні дрібнички, невеликі однорідні предмети, наявні в дошкільці у великій кількості; природні й побутові матеріали, які можна використовувати в різні способи. Це гудзики, стрічки, намистинки, мушлі, камінці, пісок, корки від пляшок, коробки, шишки, жолуді, палички.
Дозвілля	Дозвілля - сукупність видів діяльності, що організовані дорослим для задоволення фізичних, інтелектуальних, соціальних і культурних потреб дітей.
Музично-театральна та літературна вітальня	Форма організації мистецької діяльності дітей, що передбачає слухання, обговорення, інсценізацію літературних і музичних творів, співтворення дітей і дорослих
СХД	Самостійна художня діяльність дітей, як різновид будь-якої самостійної діяльності, ініціюється самою дитиною. Зазвичай відбувається у другу половину дня.
Трудова діяльність	Цілеспрямований процес формування у дітей трудових навичок і вмінь, знань про професії й почуття поваги до праці дорослих.
Заняття	<i>Форма дошкільного навчання, за якої вихователь, працюючи з групою дітей у встановлений режимом час, організовує і спрямовує пізнавальну діяльність з урахуванням індивідуальних особливостей кожної дитини.</i>

5. Орієнтовний тижневий розподіл організованої освітньої діяльності

При визначенні навчального навантаження в ЗДО було враховано Наказ МОН України «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форм власності» від 20.04.2015 № 446. Згідно з цим нормативним документом гранично допустиме навчальне навантаження висвітлено у табл. 3.

Години, передбачені для фізкультурних занять, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження на дітей.

Навчальне навантаження: тривалість проведення занять – спеціально організованих форм освітнього процесу, що відповідають віковим можливостям вихованців згідно із санітарним законодавством.

Тривалість одного заняття:

Ø у ясельній – 10 хвилин;

Ø у молодшій групі – не більше 15 хвилин;

Ø у середній – 20 хвилин;

Ø у старшій – 25 хвилин.

Тривалість перерв між заняттями становить не менше 10 хвилин.

Організоване навчання у формі фізкультурних занять слід проводитися з дворічного віку. Тривалість занять для дітей у віці від 2 до 3 років – 15 хвилин; від 3 до 4 років – 25 хвилин; від 5 до 6 (7) років – 25-30 хвилин.

У дні, коли немає занять з фізкультури, проводяться фізкультурні комплекси під час денної прогулянки.

Таблиця 3

Види діяльності за освітніми лініями	Кількість занять на тиждень			
	за віковими групами			
	Ясельні (від 2 до 3 років)	Молодша (від 3 до 4 років)	Середня (від 4 до 5 років)	Старша (від 5 до 6 (7) років)
Ознайомлення із соціумом, фінансова обізнаність	1	2	2	3
Ознайомлення з природним довкіллям	1	1	1	2
Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна тощо)	4	4	5	5

Сенсорний розвиток	2	-	-	-
Логіко-математичний розвиток	-	1	1	2
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	2	3	3	3
Здоров'я та фізичний розвиток	2	3	3	3
Загальна кількість занять на тиждень	10	11	12	15
Додаткові освітні послуги на вибір батьків	-	3	4	5
Максимальна кількість занять на тиждень	10	14	16	20
Максимально допустиме навчальне навантаження на тиждень на дитину (в астрономічних годинах)	1,4	3,5	5,3	8,3

6. Гурткова робота

Упродовж 2024-2025 н. р. у закладі планується функціонування гуртків, направлених на реалізацію варіативної складової Базового компонента дошкільної освіти, табл. 4.

Таблиця 4

Назва гуртка	Керівник	Місце проведення	Кількість занять
Веселкові нотки	Кошель О.В.	Музична зала	2

Розділ II. Науково-методичний напрямок діяльності закладу дошкільної освіти. Пріоритетні завдання на навчальний рік

1. Науково-методичний напрямок роботи закладу

У 2024-2025 навчальному році педагогічний колектив дошкільного навчального закладу «Веселка» продовжує працювати над реалізацією науково-методичної проблеми «Формування педагогічної компетентності вихователів щодо впровадження соціально-фінансової освіти дітей дошкільного віку».

2. Завдання роботи закладу дошкільної освіти на 2024-2025 н. р.

Реалізуючи науково-методичну тему, педагогічний колектив працюватиме над виконанням таких завдань:

1. «Екологічні проєкти як засіб формування в дошкільників навичок поведінки для сталого розвитку»
2. «Застосування інноваційних методик як чинник інтелектуального розвитку дітей дошкільного віку»
3. Систематична участь у заходах, які передбачено рішенням методичного кабінету відділу освіти.

На літній період 2025 р.

Мета: оздоровлення дитячого організму та забезпечення позитивного емоційного стану вихованців у літній період зусиллями працівників ЗДО і батьків дітей.

Завдання:

1. Створити умови для якісного проведення оздоровлення дітей влітку 2025 року шляхом упровадження сучасних здоров'язбережувальних та здоров'яформувальних освітніх технологій.

2. Забезпечити збереження та зміцнення здоров'я дитини, формування інтересу та позитивного ставлення до рухової активності, здорового способу життя та свідомого ставлення до свого здоров'я.
3. Реалізувати систему загартовуючих і оздоровчих заходів, спрямованих на оздоровлення і фізичний розвиток дітей через активне використання природних ресурсів: сонця, повітря та води.
4. Продовжити поглиблену роботу з розвитку у дітей позитивного ставлення до духовних цінностей засобами музики, театралізованої, художньо-мовленнєвої та ігрової діяльності як засобів виховання творчої особистості дошкільника.

3. Інноваційна діяльність

У 2024-2025 навчальному році заклад буде працювати над вивченням та впровадженням таких методик та технологій, табл. 5.

Таблиця 5

№ п/п	Назва технології, методики	Ким впроваджується	Задіяні групи
1	Спадщина Софії Русової («Український дитячий садок»)	Кодинець Ю.М. Пермякова А.П. Вакула Л.В.	Ясельна група №1 Ясельна група №1 Молодша група
2	Методика Н. Гавриш «Використання карт розумових дій та коректурних таблиць»	Сименюк Н.О.	Середня група
3	Спадщина В. Сухомлинського	Кодинець Ю.М. Пермякова А.П. Товмаш Є.М.	Ясельна група №1 Ясельна група №1 Старша група

Розділ III. Програмно-методичне забезпечення освітньої діяльності

1. Комплексні та парціальні програми

Педагоги закладу мають право вибору освітніх програм, технологій, методик та освітніх ресурсів для реалізації Базового компоненту дошкільної освіти. З метою реалізації інваріантної та варіативної складових змісту дошкільної освіти у 2024-2025 навчальному році в закладі будуть реалізовуватись

комплексні та парціальні програми дошкільної освіти. У групах використовуються освітні програми з рекомендованого переліку МОН, табл. 6.

Таблиця 6

Назва групи	ПІБ вихователі в	Назва програми		Реквізити програми	Примітка
		комплексна	парціальна		

Ясельна група №1 від 2-х до 3-х років	Кодинець Ю.М., Маційчук О.А.	Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля»		Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / О.І. Білан. – Вид. 2-ге, зі зм. і доп. – Тернопіль: Мандрівець, 2022. – 216 с.	Група працює 1-й рік за програмою
Молодша група від 3-х до 4-х років	Вакула Л.В., Ракітіна Л.М.			Ролік В., Гавриш Н., Косенчук О., Піроженко Т. Мої перші гроші: парціальна програма розвитку фінансової грамотності та формування фінансових компетентностей у дітей старшого дошкільного віку / Вікторія Ролік, Наталя Гавриш, Ольга Косенчук, Тамара Піроженко. – Київ, 2024. – 45 с.	Група працює 2-й рік за програмою
Старша група від 5-ти до 6-ти років	Товмаш Є.М., Артіщева А.І.		Мої перші гроші Навчаємось граючи, застосовуємо в житті Просто, практично, на прикладах парціальна програма з розвитку фінансової грамотності та формування фінансових		Група працює 4-й рік за комплексною програмою. За парціальною 1-й рік

			компетентностей у дітей старшого дошкільного віку		
Ясельна №2 від 2-х до 3-х років	Пермякова А.П.	«Дитина». Освітня програма для дітей від 2 до 7 років		Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проєкту В.О. Огнев'юк; авт. кол.: Г.В. Беленька; Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. – 440 с.	Група працює 1-й рік за програмою
Середня група від 4-х до 5-ти років	Сименюк Н.О., Поїздник Л.В.	Освітня програма «Впевнений старт» для дітей середнього дошкільного віку		Освітня програма «Впевнений старт» для дітей середнього дошкільного віку / [О.К. Безсонова, Н.В. Гавриш, Т.О. Піроженко, В.В. Рагозіна, О.С. Рогозянський, О.Ю. Хартман]; За заг. наук. ред. Т.О. Піроженко. – Київ: Українська академія дитинства, 2019. – 64 с.	Група працює 2-й рік за програмою

Розділ IV. Інструменти проведення моніторингу освітнього процесу

Моніторинг у закладі дошкільної освіти проводиться відповідно до: Закону України «Про освіту», Закону України «Про дошкільну освіту», Порядку проведення моніторингу якості освіти та розробленого Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в закладі дошкільної освіти (ясла-садок) «Веселка» Золотоніської міської ради Черкаської області.

Види моніторингу:

- початковий (на початку навчального року, вересень) - визначення рівня досягнень дошкільників і постановка конкретних завдань на перспективу;
- узагальнюючий (у кінці навчального року) – підбиття підсумків життєдіяльності дошкільників за тривалий період, визначення рівня досягнень дітей та виконання освітніх програм.

Моніторинг проводиться під час звичних для дітей видів діяльності: ігрової, трудової, самостійної та режимних моментів – заняття, прогулянки, приймання їжі тощо.

Основні методи проведення діагностування: опитування (анкетування, інтерв'ювання), тестування, спостереження за освітнім процесом та освітньою діяльністю у закладі дошкільної освіти, аналіз документації та ін.

Для організації та проведення моніторингу досягнень дітей використовуватимуться: діагностичний інструментарій за програмою розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля», за освітньою програмою для дітей від 2 до 7 років «Дитина», за освітньою програмою «Впевнений старт» для дітей середнього дошкільного віку; інструментарій оцінювання готовності дитини старшого дошкільного віку до навчання в умовах реформування української школи: методичні рекомендації Київ: Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України. 2023. 36 с. Піроженко Т.О., Карабаєва І.І., Соловйова Л.І., Хартман О.Ю.

За результатами здійснення діагностичних процедур педагоги планують корекційну діяльність з дошкільниками, а також індивідуальну роботу.

Розділ V. Основні показники реалізації освітньої діяльності

Основними компонентами надання дітям якісних освітніх послуг вважаємо:

- Ø забезпечення психологічної та фізичної безпеки всіх учасників освітнього процесу;
- Ø забезпечення та дотримання умов оновленого державного освітнього стандарту;
- Ø використання різноманітних засобів освітнього впливу на дитячу особистість;
- Ø забезпечення інтеграції змісту освітнього матеріалу і зацікавленості дітей пізнанням навколишньої дійсності.

Запорукою успішної реалізації ключових завдань організації та змістового наповнення освітнього процесу у закладі має стати: високий рівень внутрішньої самоорганізації педагогічного колективу, творчий та інтелектуальний потенціали педагогічних кадрів, орієнтація на дітей – як центр освітнього процесу.

Визначення ж основних показників реалізації освітньої діяльності відбувається за допомогою моніторингу досягнень дітей за освітніми напрямками (додаток 1 «Ранній вік», додаток 2 «Молодший дошкільний вік», додаток 3 «Середній дошкільний вік», додаток 4 «Старший дошкільний вік», додаток 5 «Зведена таблиця визначення рівня досягнень дітей за освітніми напрямками»).

ДОДАТКИ

Додаток 1

Основні показники реалізації освітньої діяльності згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти

Ранній вік (2-3 р.)

Освітня лінія «Особистість дитини»

Здоров'я та фізичний розвиток

1. Намагається бути охайним, має знання про гігієну тіла.
2. Дбає про гігієну свого тіла, охоче виконує загартувальні процедури, ранкову гімнастику
3. Визначає основні частини свого тіла, орієнтується у призначенні кожної, має уявлення про основні органи чуття.
4. Має елементарне уявлення про статеву належність, з повагою ставиться до протилежної статі.

Безпека життєдіяльності

1. Розуміє, що таке небезпечні предмети, знає елементарні основи безпечної поведінки в побуті, на вулиці, у транспорті, у ЗДО.

Здоров'я та хвороба

1. Вирізняє основні групи їжі, орієнтується в корисних та шкідливих продуктах.

Гігієна життєдіяльності

1. Самостійно виконує основні гігієнічні процедури, вміє зберігати правильну поставу.

Рухова активність та саморегуляція

1. Виявляє рухову активність у різних видах діяльності, усвідомлює роль фізичних вправ у розвитку та зміцненні організму.

Здоров'язбережувальна компетенція

1. Дбає про своє здоров'я, знає, що сприяє збереженню здоров'я.

Самоставлення

1. Позитивно ставиться до себе як до особистості.

Освітня лінія «Мовлення дитини»

Звукова культура мовлення. Фонетична компетенція

1. Уміє слухати звуки навколишнього середовища, імітувати їх (пташка, голоси тварин, звук машин).
2. Уміє визначати перший звук у мовленому слові.
3. Розрізняє слова, що різняться одним звуком.
4. Твердо вимовляє тверді приголосні перед а, у, е, и.
5. Наголошує дзвінки приголосні у кінці та в середині слів.
6. Вимовляє г та ґ.
7. Чітко і правильно вимовляє:
· слова з роздільною вимовою при йотованих;

- зі збігом приголосних;
 - 3,4-складові з відкритими складами, з відкритим і закритим складами;
 - договорює приголосний, голосні в кінці слова.
8. Відчуває інтонацію, настрій, наголос, говорить з різною силою голосу.

Словникова робота. Лексична компетенція

1. Уживає слова вітання, прощання, подяки.
2. Словниковий запас:
 - 3.1 явища природи;
 - 3.2 назви дій;
 - 3.3 ознаки предметів;
 - 3.4 спільнокореневі;
 - 3.5 синоніми, антоніми;
 - 3.6 розрізняє предмети побуту (чайна, столова ложка), техніка;
 - 3.7 правильно використовує слова на позначення частин тіла людей, тварин.
4. Узагальнювальні слова
 - 4.1 Характеризує предмети за істотними ознаками і діями.

Граматична правильність мовлення. Граматична компетенція

1. Уживає іменники:
 - у різних відмінкових формах;
 - із прийменниками на, за, біля.
 Уживає дієслова:
 - із займенниками ви, вони;
 - у яких змінюються звуки;
 - з часткою -ся.
2. Уживає слово бути на означення дій у майбутньому часі.
3. Уживає різні відмінкові форми особових займенників - я, ти, він, вона, вони.
 - вживає слова у кличному відмінку.
4. Утворює іменники і прикметники із суфіксами пестливості та згрублості.
5. Узгоджує іменники:
 - з числівниками;
 - із прикметниками.

Будує речення зі сполучниками і, а.

Зв'язне мовлення. Діалогічне мовлення. Діалогічна компетенція.

1. Розуміє запитання, відповідає на нього і сама запитує.
2. Вживає слова ввічливості, привітання, прощання тощо.
3. Відтворює діалоги дійових осіб в ігровій діяльності.

Монологічне мовлення. Монологічна компетенція

1. Переказує з допомогою дорослого невеликі знайомі казки та оповідання.

2. Складає невеликі сюжетні та описові розповіді та розповіді з власного досвіду.

Українська мова як державна

1. Спілкується українською мовою залежно від ситуації
2. Розуміє мовлення дорослих

Освітня лінія «Гра дитини»

Сюжетно – рольова гра

1. Творчо відображає у грі діяльність і взаємини дорослих.
2. Виявляє ініціативу в перетворенні предметно-ігрового середовища.

Конструкторсько – будівельні ігри

1. Виявляє творчість у роботі з природним матеріалом.
2. Виявляє інтерес і бажання до відображення широкого кола об'єктів навколишньої дійсності, використовуючи різні конструктори.

Іграшки

1. Знає, впізнає і називає різні види іграшок.
2. Знає, впізнає і називає образні іграшки.
3. Класифікує іграшки, зроблені з різних матеріалів.
4. Вміє використовувати іграшки за призначенням.

Формування особистості в грі

1. Усвідомлює себе активною учасницею ігрової діяльності.

Ігрова компетенція

1. Дотримується рольових способів поведінки, норм та етикету спілкування у процесі гри.
2. Дотримується ігрового парі перства.

Освітня лінія «Дитина у природному довкіллі»

Природа планети Земля

1. Має загальне уявлення про життя людей на планеті Земля, розрізняє ознаки, стани неживої природи.
2. Має виражений інтерес до інформації природничого характеру.
3. Знає про компоненти природи, їхні стани, якості та властивості (вода знаходиться у річках, озерах, морях, океанах, льодовиках, під землею; вода - солоня, прісна, потрібна всім живим істотам).

Явища природи

1. Спостерігає, помічає і називає природні явища, вміє вести календар природи.
2. Помічає у природному довкіллі нове, невідоме (град, злива, блискавка, гім), уміє безпечно поводитися під час грози.
3. Уміє вживати слова-ознаки на позначення природних явищ (падає сніг - його властивості, заметіль, хурделиця - їх вплив на стан природи).
4. Орієнтується в основних властивостях вогню - корисних та небезпечних, правила поведінки, знає номер пожежної служби.

Рослини, гриби

1. Розрізняє і називає рослини найближчого оточення (дерева, кущі, квіти, гриби).
2. Знає про рослини найближчого природного довкілля, їх будову, смакові якості, особливості приготування, стани вирощування рослин.
3. Спільно з дорослим вирощує рослини та доглядає за ними.
4. Виявляє зорову обережність під час зіткнення з новим рослинним світом.

Тварини

1. Усвідомлює різноманітність рослинного світу, розрізняє тварин та їхніх дитинчат, зовнішню будову, живлення, пересування, захисту, поведінки.

Життєдіяльність людини у природному довкіллі

1. Має знання про професії, пов'язані з роботою у природі, місці дії, часу, орієнтуватися в тому, що природне довкілля та життєдіяльність людини взаємопов'язані.

Всесвіт

1. Має елементарне уявлення про Сонце, Місяць, зорі.

Природничо – екологічна компетенція

1. Має бажання берегти природу, бути чуйною до неї, робити позитивні вчинки.
2. Свідомо оцінює свою турботу про навколишній світ як власну позитивну рису особи.
3. Має інтерес до живих істот, розуміє потребу збереження природи.

Освітня лінія «Дитина у світі культури»

Художня література

1. Згадує твори фольклору, нескладні авторські твори за фрагментами, назвою, ілюстраціями; згадує назву знайомого художнього твору.
2. Розуміє зміст художніх творів, відповідає на нескладні запитання за їх змістом; правильно оцінює поведінку персонажів.
3. Декламує вивчені вірші напам'ять

Дитина у довкіллі

1. Знає назву міста (села), вулиці, де вона мешкає.
2. Знає своє ім'я, імена батьків, друзів, вихователів і помічника.
3. Знає предмети домашнього вжитку, їх ознаки.
4. Уміє користуватися предметами й іграшками відповідно їх призначення.
5. Уміє будувати свої елементарні висловлювання про довкілля (природне предметне, соціальне).

Чарівні фарби та талановиті пальчики

1. Володіє різними техніками малювання (пальчиками, пензликом, олівцями, фломастером, крейдою), розповідає про те, що створила.
2. Створює прості композиції і аплікації, розповідає про те, що створила.

3. Ліпить із глини, творить на вологому піску; вводить власноруч створені речі в ігрову діяльність (годує «ягідками» пташок; «печивом» - ляльок).

Музична скарбничка

1. Відтворює в русі загальний характер музики, відгукується на темпові та динамічні контрасти.
2. Не напружуючись, ритмічно підспівує, протягує довгі звуки.
3. Розрізняє знайомі за тембром звучання, за назвою музичні іграшки та інструменти, виявляє бажання грати на них.

Освітня лінія «Дитина в сенсорно – пізнавальному просторі»

Сенсорні еталони

1. Порівнює величини предметів (великий - маленький, довгий - короткий, високий - низький).
2. Розрізняє геометричні фігури: круг, квадрат, куля й куб.
3. Порівнює геометричні фігури із предметами, схожими за формою.
4. Групує предмети за формою.
5. Визначає просторове розміщення предмета відносно свого тіла: вгорі - там, де голова; внизу - там, де ноги. Просторові відношення: над, під, поруч, на, під, за, високо, низько. Орієнтується в частинах доби (ранок, день, вечір, ніч), часових відношеннях (тепер - пізніше, спочатку - потім, учора - завтра).
6. Орієнтується в частинах доби (ранок, день, вечір, ніч), часових відношеннях (тепер - пізніше, спочатку - потім, учора - завтра).

Елементарні математичні уявлення

1. Лічить у межах 3 у прямому порядку
2. Утворює числа 2 та 3 способом додавання 1 до попереднього числа.
3. Порівнює чисельність множин накладанням та прикладанням предметів.

Освітня лінія «Дитина в соціумі»

Сім'я

1. Знає своє ім'я, прізвище, імена батьків, вихователів, помічника вихователя. Ототожнює себе як хлопчика (дівчинку).
2. Усвідомлює зміст понять «сім'я», розуміє, що батьки - найрідніші люди, які піклуються про нього, ставиться до них з любов'ю.
3. Знає, що брати, сестри - теж діти його батьків; ставиться до них з любов'ю, турбується про них.
4. Усвідомлює, що бабусі й дідусі - також сім'я, ставиться до них з теплотою, знає їхні імена.
5. Усвідомлює обов'язки кожного члена сім'ї, намагається виконувати свої, співчуває хворим членам родини, прагне надати посильну допомогу.

Родина

1. Орієнтується у родинних зв'язках, передає особливості їхньої зовнішності, уподобань, поведінки, діяльності.

2. Знає, що родина об'єднує всіх родичів, виявляє інтерес до родинних справ, свят, зустрічей.

Родинно – побутова компетенція

1. Уміє виявляти дружні, довірливі стосунки в родинному колі.
2. Називає предмети домашнього вжитку, їх ознаки (меблі, одяг, посуд). Використовує мовленнєві кількісні та порядкові числівники.
3. Знає назви продуктів харчування, овочів, фруктів.

Люди/Дорослі

1. Має елементарні уявлення про працю дорослих удома і в дитячому садку
2. Виявляє позитивне ставлення до трудових завдань, виконує деякі трудові доручення дорослих (батьків, вихователів) у господарсько-побутовій праці.
3. Охоче допомагає дорослим, виявляє дбайливе ставлення до знарядь праці та бережливе ставлення до результатів праці.
4. Розуміє, що чужі - це люди, які між собою незнайомі, з ними треба поводитися обачно, стримано, чемно.

Люди/ Діти

1. Здатна входити в контакт з різними за віком дітьми, дотримується норм спілкування.
2. Користується предметами й іграшками відповідно до їх призначення, впізнає своїх серед інших.

Люди/ Група

1. Орієнтується в тому, що група - це об'єднання дітей одного віку, пов'язаних спільною діяльністю.
2. Орієнтується у приміщенні групи дитячого садка, на майданчику.

Соціально-комунікативна компетенція

1. Знає назву міста, вулиці, де мешкає, назву країни, національність.
2. Володіє елементарними морально-етичними нормами міжособистісних взаємин, вміє дотримуватися їх під час спілкування.
3. Будує елементарні висловлювання про довкілля (природне, предметне, соціальне).
4. Має бажання берегти природу, бути чуйним до неї, має інтерес до живих істот, радіє спілкуванню з ними.

Додаток 2

Основні показники реалізації освітньої діяльності згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти Молодший дошкільний вік (3-4р.)

Освітня лінія «Мовлення дитини»

Звукова культура мовлення. Фонетична компетенція

1. Уміє слухати звуки навколишнього середовища, імітувати їх (пташка, голоси тварин, звук машин).

2. Уміє визначати перший звук у мовленому слові.
3. Розрізняє слова, що різняться одним звуком.
4. Твердо вимовляє тверді приголосні перед а, у, е, и.
5. Наголошує дзвінкі приголосні у кінці та в середині слів.
6. Вимовляє г та ґ.
7. Чітко і правильно вимовляє:
 - слова з роздільною вимовою при йотованих;
 - зі збігом приголосних;
 - 3,4-складові з відкритими складами, з відкритим і закритим складами;
 - договорює приголосний, голосні в кінці слова.
8. Відчуває інтонацію, настрій, наголос, говорить з різною силою голосу.

Словникова робота. Лексична компетенція

1. Уживає слова вітання, прощання, подяки.
2. Словниковий запас:
 - 3.1 явища природи;
 - 3.2 назви дій;
 - 3.3 ознаки предметів;
 - 3.4 спільнокореневі;
 - 3.5 синоніми, антоніми;
 - 3.6 розрізняє предмети побуту (чайна, столова ложка), техніка;
 - 3.7 правильно використовує слова на позначення частин тіла людей, тварин;
 - 3.8 Характеризує предмети за істотними ознаками і діями.

Граматична правильність мовлення. Граматична компетенція

1. Уживає іменники:
 - у різних відмінкових формах;
 - із прийменниками на, за, біля.
2. Уживає дієслова:
 - із займенниками ви, вони;
 - у яких змінюються звуки;
 - з часткою -ся.
3. Уживає слово бути на означення дій у майбутньому часі.
4. Уживає різні відмінкові форми особових займенників - я, ти, він, вона, вони.
5. Вживає слова у кличному відмінку.
6. Утворює іменники і прикметники із суфіксами пестливості та згрублості.
7. Узгоджує іменники:
 - з числівниками;
 - із прикметниками.
8. Будує речення зі сполучниками і, а.

Зв'язне мовлення. Діалогічне мовлення. Діалогічна компетенція

1. Розуміє запитання, відповідає на нього і сама запитує.
2. Вживає слова ввічливості, привітання, прощання тощо.
3. Відтворює діалоги дійових осіб в ігровій діяльності.

Монологічне мовлення. Монологічна компетенція

1. Переказує з допомогою дорослого невеликі знайомі казки та оповідання.
2. Складає невеликі сюжетні та описові розповіді та розповіді з власного досвіду.

Українська мова як державна

1. Спілкується українською мовою залежно від ситуації.
2. Розуміє мовлення дорослих.

Освітня лінія «Гра дитини»

Сюжетно – рольова гра

1. Відповідально ставиться до вибору та виконання ігрової ролі, відтворює характерні особливості персонажів.

Конструкторсько – будівельні ігри

1. Конструювання. Викладає доріжку з цегли, вміє виконувати дію за показом дорослого.

Іграшка

1. Знає, упізнає й називає різні види іграшок.
2. Називає та розрізняє за ознаками дівчинку та хлопчика.
3. Бережливо ставиться до іграшок, дотримується порядку в ігровому куточку.

Формування особистості в грі

1. Бере участь у різних видах ігор.

Ігрова компетенція

1. Використовує іграшки у самостійних іграх

Освітня лінія «Дитина у природному довкіллі»

Природа планети Земля

1. Має загальне уявлення про життя людей на планеті Земля, розрізняє ознаки, стани неживої природи.
2. Має виражений інтерес до інформації природничого характеру.
3. Знає про компоненти природи, їхні стани, якості та властивості (вода знаходиться у річках, озерах, морях, океанах, льодовиках, під землею; вода - солоня, прісна, потрібна всім живим істотам).

Явища природи

1. Спостерігає, помічає і називає природні явища, вміє вести календар природи.
2. Помічає у природному довкіллі нове, невідоме (град, злива, блискавка, гім), уміє безпечно поводитися під час грози.
3. Уміє вживати слова-ознаки на позначення природних явищ (падає сніг - його властивості, заметіль, хурделиця - їх вплив на стан природи).

4. Орієнтується в основних властивостях вогню - корисних та небезпечних, правила поведінки, знає номер пожежної служби.

Рослини, гриби

1. Розрізняє і називає рослини найближчого оточення (дерева, кущі, квіти, гриби).
2. Знає про рослини найближчого природного довкілля, їх будову, смакові якості, особливості приготування, стани вирощування рослин.
3. Спільно з дорослим вирощує рослини та доглядає за ними.
4. Виявляє зорову обережність під час зіткнення з новим рослинним світом.

Тварини

1. Усвідомлює різноманітність рослинного світу, розрізняє тварин та їхніх дитинчат, зовнішню будову, живлення, пересування, захисту, поведінки.

Життєдіяльність людини у природному довкіллі

1. Має знання про професії, пов'язані з роботою у природі, місці дії, часу, орієнтуватися в тому, що природне довкілля та життєдіяльність людини взаємопов'язані.

Всесвіт

1. Має елементарне уявлення про Сонце, Місяць, зорі.

Природничо – екологічна компетенція

1. Має бажання берегти природу, бути чуйною до неї, робити позитивні вчинки.
2. Свідомо оцінює свою турботу про навколишній світ як власну позитивну рису особи.
3. Має інтерес до живих істот, розуміє потребу збереження природи.

Освітня лінія «Дитина у світі культури»

Художня література

1. Згадує твори фольклору, нескладні авторські твори за фрагментами, назвою, ілюстраціями; згадує назву знайомого художнього твору.
2. Розуміє зміст художніх творів, відповідає на нескладні запитання за їх змістом; правильно оцінює поведінку персонажів.
3. Декламує вивчені вірші напам'ять.

Дитина у довкіллі

1. Знає назву міста, вулиці, де вона мешкає.
2. Знає своє ім'я, імена батьків, друзів, вихователів і помічника.
3. Знає предмети домашнього вжитку, їх ознаки.
4. Уміє користуватися предметами й іграшками відповідно їх призначення.
5. Уміє будувати свої елементарні висловлювання про довкілля (природне предметне, соціальне).

Чарівні фарби та талановиті пальчики

1. Володіє різними техніками малювання (пальчиками, пензликом, олівцями, фломастером, крейдою), розповідає про те, що створила.

2. Створює прості композиції і аплікації, розповідає про те, що створила.
3. Ліпить із глини, творить на вологому піску; вводить власноруч створені речі в ігрову діяльність (годує «ягідками» пташок; «печивом» - ляльок).

Музична скарбничка

1. Відтворює в русі загальний характер музики, відгукується на темпові та динамічні контрасти.
2. Не напружуючись, ритмічно підспівує, протягує довгі звуки.
3. Розрізняє знайомі за тембром звучання, за назвою музичні іграшки та інструменти, виявляє бажання грати на них.

Освітня лінія «Дитина в сенсорно – пізнавальному просторі»

Сенсорні еталони

1. Порівнює величини предметів (великий - маленький, довгий - короткий, високий - низький).
2. Розрізняє геометричні фігури: круг, квадрат, куля й куб.
3. Порівнює геометричні фігури із предметами, схожими за формою.
4. Групує предмети за формою.
5. Визначає просторове розміщення предмета відносно свого тіла: вгорі - там, де голова; внизу - там, де ноги. Просторові відношення: над, під, поруч, на, під, за, високо, низько . Орієнтується в частинах доби (ранок, день, вечір, ніч), часових відношеннях (тепер - пізніше, спочатку - потім, учора - завтра).
6. Орієнтується в частинах доби (ранок, день, вечір, ніч), часових відношеннях (тепер - пізніше, спочатку - потім, учора - завтра).

Елементарні математичні уявлення

1. Лічить у межах 3 у прямому порядку.
2. Утворює числа 2 та 3 способом додавання 1 до попереднього числа.
3. Порівнює чисельність множин накладанням та прикладанням предметів.

Освітня лінія «Дитина в соціумі»

Сім'я

1. Знає своє ім'я, прізвище, імена батьків, вихователів, помічника вихователя. Ототожнює себе як хлопчика (дівчинку).
2. Усвідомлює зміст понять «сім'я», розуміє, що батьки - найрідніші люди, які піклуються про нього, ставиться до них з любов'ю.
3. Знає, що брати, сестри - теж діти його батьків; ставиться до них з любов'ю, турбується про них.
4. Усвідомлює, що бабусі й дідусі - також сім'я, ставиться до них з теплотою, знає їхні імена.
5. Усвідомлює обов'язки кожного члена сім'ї, намагається виконувати свої, співчуває хворим членам родини, прагне надати посильну допомогу.

Родина

1. Орієнтується у родинних зв'язках, передає особливості їхньої зовнішності, уподобань, поведінки, діяльності.

2. Знає, що родина об'єднує всіх родичів, виявляє інтерес до родинних справ, свят, зустрічей.

Родинно – побутова компетенція

1. Уміє виявляти дружні, довірливі стосунки в родинному колі.
2. Називає предмети домашнього вжитку, їх ознаки (меблі, одяг, посуд). Використовує мовленнєві кількісні та порядкові числівники.
3. Знає назви продуктів харчування, овочів, фруктів.

Люди/Дорослі

1. Має елементарні уявлення про працю дорослих удома і в дитячому садку
2. Виявляє позитивне ставлення до трудових завдань, виконує деякі трудові доручення дорослих (батьків, вихователів) у господарсько-побутовій праці.
3. Охоче допомагає дорослим, виявляє дбайливе ставлення до знарядь праці та бережливе ставлення до результатів праці.
4. Розуміє, що чужі - це люди, які між собою незнайомі, з ними треба поводитися обачно, стримано, чемно.

Люди/ Діти

1. Здатна входити в контакт з різними за віком дітьми, дотримується норм спілкування.
2. Користується предметами й іграшками відповідно до їх призначення, впізнає своїх серед інших.

Люди/ Група

1. Орієнтується в тому, що група - це об'єднання дітей одного віку, пов'язаних спільною діяльністю.
2. Орієнтується у приміщенні групи дитячого садка, на майданчику

Соціально-комунікативна компетенція

1. Знає назву міста, вулиці, де мешкає, назву країни, національність.
2. Володіє елементарними морально-етичними нормами міжособистісних взаємин, вміє дотримуватися їх під час спілкування.
3. Будує елементарні висловлювання про довкілля (природне, предметне, соціальне).
4. Має бажання берегти природу, бути чуйним до неї, має інтерес до живих істот, радіє спілкуванню з ними.

Освітня лінія «Особистість дитини»

Здоров'я та фізичний розвиток

1. Має уявлення про основні засоби загартування.
2. Намагається зберігати правильну поставу в процесі різних видів діяльності.
3. Називає основні фізичні вправи, має уявлення про послідовність виконання рухів, техніку їх виконання.
4. Знає назви предметів, посібників, обладнання, способи та правила їх користування.

5. Виконує основні рухи.
6. Виконує загальнорозвивальні вправи.
7. Має навички шикування, перешикування (колона, коло, шеренга).
8. Опановує рухові дії в іграх за еталоном у рухливих іграх.
9. Має позитивне ставлення до занять з фізичної культури.
10. Підпорядковує свої дії діям інших дітей у процесі спільної рухової діяльності.
11. Прагне допомогти товаришеві.
12. Орієнтується в ознаках статевої належності. Помічає відмінність між хлопчиками та дівчатками.
13. Називає частини тіла, поняття «правий», «лівий» (рука, нога, око, вухо).

Безпека життєдіяльності

1. Володіє елементарними правилами поведінки на вулиці (дорога, тварини, незнайомі люди), вдома (струм, газ, побутова техніка, сірники).
2. Орієнтується у приміщенні групи, дитсадка, на майданчику.
3. Користується предметами, іграшками відповідно до їх призначення.

Здоров'я та хвороба

1. Розрізняє стани здорової та хворої людини.
2. Знає, що сприяє збереженню здоров'я (рух, правильне харчування, безпечна поведінка, догляд за тілом).
3. Розрізняє корисну та шкідливу їжу. Знає значення води для здоров'я.

Гігієна життєдіяльності

1. Має елементарні знання про гігієну тіла та предметного оточення, основні чинники здоров'я.
2. Намагається бути охайним, має навички особистої гігієни, самообслуговування.
3. Уміє культурно вживати їжу.

Рухова активність та саморегуляція

1. Усвідомлює роль фізичних вправ у розвитку та зміцненні організму.

Здоров'язбережувальна компетенція

1. Обізнана про належність до певної статі.

Самоставлення

1. Позитивно ставиться до себе як до особистості.
2. Відчуває задоволення від своєї спроможності, підтримує прагнення до самостійності.
3. Має уявлення про свої гарні вчинки, думки, почуття, як радіє позитивним оцінкам своєї зовнішності та вчинкам
4. Цінує доброзичливе ставлення до себе.

Додаток 3

**Основні показники реалізації освітньої діяльності згідно
з Базовим компонентом дошкільної освіти**

Середній дошкільний вік

Освітня лінія «Мовлення дитини»

Звукова культура мовлення. Фонетична компетенція

1. Чітко, правильно вимовляє звуки [г], [к], [х], [б] окремо та при збігу кількох приголосних [г]-[г], [дз]-[дж].
2. Упізнає слова близького звучання (рими) та сама добирає подібні слова, розрізняє слова, що різняться одним звуком.
3. Уміє частково робити звуковий аналіз:
 - виокремлює перший і останній звук у слові, визначає місце звука у слові, придумує слова із заданим звуком;
 - встановлює послідовність звуків у слові, визначає їх кількість з допомогою нейтральних фішок;
 - самостійно добирає слова із заданим звуком на основі поданих предметних малюнків.
4. Інтонаційно передає настрій, емоційний стан, дотримується темпу й ритму мовлення.

Словникова робота. Лексична компетенція

1. Знає, що люди спілкуються словами.
2. Уживає в розмові слова-назви - предметів, явищ навколишнього світу, дій, ознак, кількості.
3. Має у своєму словнику: назви тварин жіночого роду, назви дитинчат тварин, назви дитинчат із пестливими суфіксами.
4. Уміє добирати до слів антоніми та синоніми, вживає узагальнювальні слова (меблі, посуд, квіти тощо).
5. Уміє групувати предмети за характерними ознаками та властивостями.
6. Відгадує загадки.
7. Володіє формулами мовленнєвого етикету відповідно до ситуації (привітання, прохання, подяка, комплімент).

Граматична правильність мовлення. Граматична компетенція

1. Правильно вживає (вимовляє) іменники:
 - із чергуванням звуків при відмінюванні;
 - із закінченнями -ою, -єю, -єю, -ом, -ем, -єм, -ів;
 - у яких не змінюється закінчення;
 - назви взуття в однині та множині.
2. Утворює форми іменників чоловічого роду в родовому відмінку.
3. Правильно вживає слова в різних особових формах.
4. Уживає дієслова, у яких з допомогою префіксів передається значення закінченої дії.
5. Уживає дієслова наказового способу з часткою -хай (нехай).
6. Утворює дієслова від звуконаслідувальних слів.
7. Уживає прикметники:
 - вищого та найвищого ступенів порівняння;

- з посиленою ознакою;
 - із суфіксами -ісіньк-, -есеньк-.
8. Утворює присвійні прикметники:
 - від назв тварин;
 - від імен людей.
 9. Узгоджує:
 - підмет і присудок у роді та числі;
 - означення з означуваними словами в роді, числі, відмінку;
 - займенники з іменниками, займенники з дієсловами;
 - іменники з кількісними, збірними, порядковими числівниками.

Зв'язне мовлення. Діалогічне мовлення. Діалогічна компетенція

1. Уміє запитувати та будувати відповідь відповідно до запитань різного типу:
 - питання констатації (де? що? який?);
 - причиново-наслідкові (як? чому? навіщо?).
2. Уміє будувати діалог в уявних сюжетних ситуаціях.
3. Дотримується культури спілкування в розмові з дорослими, однолітками, вживає слова ввічливості. Звертаючись до дорослих, використовує форму «Ви».

Монологічне мовлення. Монологічна компетенція

1. Уміє складати: загадки-описи предметів та іграшок, за якими безпосередньо спостерігають діти; порівняльний опис двох іграшок.
2. Уміє складати: описові загадки про добре знайомі іграшки, предмети, за якими безпосередньо спостерігають; опис добре знайомих сюжетних та предметних картинок.
3. Складає: невеликі описові розповіді за структурно-синтаксичною схемою, мовленнєвим зразком вихователя про одну іграшку; невеликі сюжетні розповіді за добре знайомою сюжетною картиною.
4. Складає розповіді на запропоновану тему з власного (колективного та індивідуального) досвіду.

Українська мова як державна

1. Розуміє мовлення дорослих, казки, вірші, оповідання.

Освітня лінія «Особистість дитини»

Здоров'я та фізичний розвиток

1. Володіє елементарними знаннями про основні чинники збереження здоров'я, дотримується правил здоров'язбережувальної поведінки.
2. Має знання про основні засоби загартування, основні методи і прийоми оздоровлення.
3. Визначає і правильно називає частини тіла та основні органи, їх елементарні функціональні можливості.

4. Має уявлення про всі органи чуття, дотримується правил їх охорони (правил догляду за ними).
5. Має елементарні знання про статеву належність, з повагою ставиться до протилежної статі.

Безпека життєдіяльності

1. Розрізняє поняття «безпечне», «небезпечне».
2. Знає правила безпечного перебування вдома, у дошкільному навчальному закладі. Не розгублюється в критичній ситуації, має навички безпечної поведінки.
3. Орієнтується у правилах поведінки з незнайомими предметами та речовинами.
4. Володіє навичками безпечної поведінки під час агресивного поведінки однолітків або дорослих.

Здоров'я та хвороба

1. Розрізняє стан здорової і хворої людини, виокремлює основні ознаки захворювання.
2. Називає основні групи продуктів, відрізняє корисну їжу від шкідливої.

Гігієна життєдіяльності

1. Має уявлення про основні гігієнічні процедури, самостійно їх виконує.
2. Володіє навичками обслуговування, користується основними гігієнічними засобами та предметами догляду; знає, що ними користуються індивідуально.
3. Усвідомлює потребу збереження правильної постави у різних видах діяльності.

Рухова активність та саморегуляція

1. Знає основні назви фізичних вправ, їх значення для поліпшення фізичного розвитку та власного здоров'я, має потребу в руховій діяльності.
2. Активно використовує набуті рухові вміння в самостійній руховій та інших видах діяльності, у природному оточенні. Бере активну участь у рухливих іграх, вправах спортивного характеру.

Здоров'язбережувальна компетенція

1. Застосовує набуті знання, вміння, навички щодо збереження здоров'я.

Самоставлення

1. Має уявлення про існування свого внутрішнього світу (думки, почуття, бажання, ставлення), виявляє інтерес до нього.
2. Орієнтується в основних емоціях і почуттях, диференціює добро і зло.
3. Встановлює причинно-наслідкові зв'язки між подіями життя, своїми переживаннями та виразом обличчя, передає свої почуття мімікою, жестами, словами.
4. Усвідомлює різні сторони свого характеру.

Освітня лінія «Дитина в соціумі»

Сім'я

1. Знає, що таке сім'я, називає ім'я та по батькові, стать і вік своїх родичів, прізвище своєї сім'ї.
2. Уміє характеризувати членів своєї сім'ї: їх зовнішність, поведінку, настрій, діяльність.
3. Має обізнаність у виконанні обов'язків у родині, розуміє внесок кожного члена сім'ї в її добробут.
4. Виявляє повагу до членів своєї сім'ї.
5. Цінує своїх близьких, помічає та поважає їхні чесноти.
6. Виявляє інтерес до професії батьків, уміє цінувати їхню працю.

Родинно – побутова компетенція

1. Розуміє, що родина об'єднує всіх родичів матері та батька, усвідомлює ступінь спорідненості. Ініціює підтримання родинних зв'язків.
2. Виявляє інтерес до спільних родинних справ, свят, зустрічей. Відчуває себе повноцінним членом родини.
3. Піклується про своїх близьких.
4. Знайома з міською квартирою, її обладнанням та особливостями сільського подвір'я.
5. Знає назви предметів побутової техніки, матеріали, з яких вони зроблені, правила безпечного користування.
6. Має уявлення про предмети побуту та їх назви: білизна, меблі. Вживає узагальнювальні слова, назви та призначення побутових приладів.

Люди/Дорослі

1. Усвідомлює, що знайомі можуть бути як серед дорослих, так і дітей. Виявляє готовність і здатність доброзичливо спілкуватися з ними при зустрічі.
2. Знає про існування різних професій, називає кілька з них.
3. Усвідомлює свою залежність від старшого покоління, приймає опіку. Виявляє повагу до дорослих, готовність допомагати.
4. Довіряє іншому, з повагою ставиться до людей похилого віку.
5. Розуміє, що чужі - це люди, які між собою не знайомі, знає, що поводитися з ними треба обачно, стримано, чемно. Може звернутися по допомогу до незнайомої людини. Користується елементарними правилами самозбереження.

Люди/ Діти

1. Може входити в контакт із різними за віком дітьми.
2. Виявляє інтерес і прагне брати участь у спільній справі (прибиранні території майданчика).
3. Свідомо ставиться до гри з однолітками, отримує радість та задоволення від гри.
4. Володіє правилами поведінки у конфліктних ситуаціях. Відчуває межу припустимої поведінки.

5. Виявляє вміння чинити справедливо, відчуває провину за негативні вчинки, знає та використовує слова пояснення, виправдання, вибачення.

Люди/ Група

1. Уміє підтримувати щирі взаємини в колективі.
2. Усвідомлено ставиться до вибору свого друга.
3. Має знання про нашу державу: назви, символи, побут, одяг; про інші країни; назви, особливості людей, які там живуть (колір шкіри, волосся, розріз очей, статуру).

Соціально-комунікативна компетенція

1. Диференціює гарне - негарне, добре - погане.
2. Має сформований позитивний образ «Я».

Освітня лінія «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»

Сенсорні еталони

1. Упорядковує предмети за товщиною, шириною.
2. Розрізняє, називає геометричні фігури (трикутник, чотирикутник, квадрат, круг); здійснює серіацію предметів за формою.
3. Визначає просторове розміщення предметів відносно себе (ліворуч, праворуч, угорі, вниз, попереду, позаду).
4. Орієнтується в поняттях: ранок, день, вечір, ніч, доба; у відношеннях: швидше - повільніше.

Елементарні математичні уявлення

1. Уміє рахувати в межах 5 прямою та зворотною лічбою.
2. Утворює числа додаванням 1 до попереднього числа, визначає місце кожного числа в ряді чисел від 1 до 5.
3. Орієнтується в кількісній та порядковій лічбі.
4. Співвідносить цифру з числом, число з цифрою у межах 5.
5. Упорядковує числові карточки в межах 5 у порядку збільшення та в порядку зменшення.
6. Порівнює групи предметів за кількістю, визначає кількісні відношення між множинами (більше, менше, стільки).

Освітня лінія «Дитина у природному довкіллі»

Природа планети Земля

1. Має загальне уявлення про життя людей на планеті Земля, яка має форму кулі та складається з повітря, суші й води.
2. Знає, що повітря є навколо нас, ним дихає все живе. Розрізняє ознаки повітря (холодне, тепле, гаряче), розуміє їх залежність від пори року.
3. Знає, що вітер - це рух повітря, він може бути корисним чи завдавати шкоду.
4. Знає, що на суші є рівнини, гори, пагорби, яри, у надрах планети - корисні копалини.

5. Знає, як називаються водойми на Землі, що вода буває прісна та солонa.
6. Розрізняє стани води, розуміє, що вона потрібна всім живим істотам для життя. Знає, як людина може використовувати воду.

Явища природи

1. Має елементарні уявлення про природні явища.
2. Може охарактеризувати зміни в природі кожної пори року.
3. Має знання про пори року, їх прикмети, характерні ознаки, послідовність.
4. Володіє знаннями про стан погоди, повітря, глини, піску, природних явищ.
5. Має уявлення про природні явища, їх вплив на стан природи. Володіє навичками безпечної поведінки під час грози, граду, ожеледиці.
6. Орієнтується в основних властивостях вогню (корисних та небезпечних). Володіє правилами безпеки поводження з вогнем.

Рослини, гриби

1. Знає назви рослин найближчого оточення (дерева, кущі, квіти, окремі гриби).
2. Має уявлення про значення сонця і води для рослин.
3. Вирощує рослини та доглядає за ними спільно з дорослими.

Тварини

1. Розрізняє види тварин: комахи, риби, птахи, звірі; називає середовище їх існування.
2. Називає основних представників тварин найближчого оточення.
3. Має сформований рівень догляду за живими істотами.
4. Знає про корисні та небезпечні рослини і тварини.

Життєдіяльність людини у природному довкіллі

1. Знає про те, як людина використовує природне довкілля.
2. Має знання про поведінку у природі, бережливо ставиться до неї.

Всесвіт

1. Має уявлення і називає дві-три зірки (Сонце, Полярна зірка) і планети (Земля, Марс, Венера).
2. Володіє елементарними знаннями про Космос, емоційно передає свої враження про побачене або почуте про нього.

Природничо – екологічна компетенція

1. Усвідомлює значення повітря, води, ґрунту, рослин, тварин, Сонця тощо для діяльності людини і для себе.
2. Усвідомлює себе частиною великого світу природи, розуміє залежність власного здоров'я, настрою від стану природи, її розмаїття і краси.
3. Виявляє бажання допомогти природі (деревцю, квіточці, пташці тощо), захистити їх.

Освітня лінія «Гра дитини»

Сюжетно рольова гра

1. Творчо відображає у грі діяльність та взаємини дорослих, намагається урізноманітнити сюжет гри.

Конструкторсько – будівельні ігри

1. Виявляє інтерес і бажання до відображення широкого кола об'єктів довколишньої дійсності, використовуючи різні конструктори.

Іграшки

1. Класифікує іграшки, зроблені з різних матеріалів
2. Уміє використовувати іграшки за призначенням.

Формування особистості в грі

1. Усвідомлює себе активним учасником ігрової діяльності.
2. Чутлива до оригінального, намагається виявити самодіяльність, вдається до асоціативних зв'язків, пригадування відомого.
3. Комунікабельна, товариська, вміє цінувати прихильне ставлення інших дітей групи до себе.
4. Визначається із сюжетом гри, засобами виразності, змістом ігрових дій, вибором іграшок.

Ігрова компетенція

1. Свідомо ставиться до гри з однолітками, отримує радість та задоволення від гри.

Освітня лінія «Дитина у світі культури»

Художня література

1. Розуміє зміст прочитаного; згадує повну назву, автора та зміст твору (за фрагментом, ілюстрацією), висловлює власне ставлення до твору, адекватно оцінює поведінку персонажів твору.
2. Розуміє віршовані твори, виразно читає напам'ять знайомі вірші.
3. Відтворює знайомі художні твори в режисерських іграх та іграх-драматизаціях.
4. Уміє працювати з дитячою книгою.

Дитина у довкіллі

1. Знає, що Україна - рідна країна, Батьківщина, у якій живуть українці та інші народи; орієнтується в її символах.
2. Знає назву рідного міста (села), де живе; назву вулиці дитячого садка та свою домашню.
3. Знає імена і прізвища свої та рідних, друзів, ім'я та по батькові вихователя, його помічника, інших працівників ЗДО.
4. Знає предмети домашнього вжитку та побутову техніку, їх деталі, застосування; групує предмети за їх характерними ознаками (це - одяг, це - взуття, це - посуд...).
5. Розрізняє та називає різні види транспортних засобів.

6. Знає народні дитячі пісеньки, колискові, народні дитячі ігри, свята, які проводять упродовж року.
7. Виконує елементарні правила поведінки у громадських місцях; додержується правил безпеки на вулиці тощо.

Чарівні фарби та талановиті пальчики

1. У малюванні володіє вміннями та навичками, потрібними для створення власного задуму.
2. У ліпленні володіє вміннями та навичками, потрібними для створення власного задуму.
3. В аплікації володіє вміннями та навичками, потрібними для створення власного задуму.

Музична скарбничка

1. Відчуває контрастний характер, темп, динамічні відтінки музичного твору, зображувальні моменти в музиці, співвідносить їх із назвою твору.
2. Опосередковано, з допомогою дії, визначає жанр твору (марш, колискова, танець).
3. Співає із задоволенням, без напруження нескладні пісні, прислухаючись до співу дітей, до музичного супроводу.
4. Розрізняє за назвою, тембром ударні шумові, музичні іграшки-інструменти, володіє способами гри на них.

Додаток 4

Основні показники реалізації освітньої діяльності згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти

Старший дошкільний вік (5-6 р. (7 р.))

Освітня програма ЗДО «Веселка» у 2024-2025 навчальному році передбачає досягнення вихованцями на кінець дошкільного віку шкільної зрілості та сукупності компетенцій, які будуть сталою базою для їх подальшого особистісного розвитку в умовах Нової української школи. Модель сформованості компетенцій випускника ЗДО «Веселка».

Освітня лінія «Мовлення дитини»

Звукова культура мовлення. Фонетична компетенція

1. Розрізняє на слух свистячі й шиплячі звуки.
2. Вимовляє слова зі збігом голосних, з африкатами; із твердою вимовою шиплячих звуків; слова із шиплячими і свистячими водночас; зі звуками [л], [р].
3. Правильно вживає наголос у словах.
4. Відчуває риму, вміє римувати слова, зокрема й імена.
5. Уміє правильно інтонувати різні типи речень, інтонаційно передавати свої почуття; виділяти голосом звертання та вставні слова.

Словникова робота. Лексична компетенція

1. Володіє лексичним запасом слів, добирає синоніми, антоніми, омоніми, активно їх вживає.
2. Розуміє значення багатозначних слів.
3. Уживає у своєму мовленні прикметники й прислівники; розрізняє предмети, істоти і явища за характерними ознаками.
4. Уміє добирати дієслова, прикметники до іменників і навпаки, прислівники до дієслів і навпаки.
5. Уживає образні вислови, знайома з деякими фразеологізмами, цікавиться значенням незнайомих та малознайомих слів.

Граматична правильність мовлення. Граматична компетенція

1. Правильно вживає закінчення родового відмінка іменників у однині та множині в назвах плодів, їжі, явищ природи, взуття та одягу, у словах, що мають тільки форму множини.
2. Правильно вживає назви людей за фахом.
3. Уміє утворювати іменники - назви дитинчат тварин і назви тварин жіночого роду від іменників чоловічого роду й навпаки.
4. Утворює слова всіх родів з допомогою різних суфіксів.
5. Уміє утворювати дієслова з допомогою префіксів та дієслова протилежні за значенням.
6. Узгоджує прикметники: -з іменниками середнього роду; -з невідмінюваними іменниками; -з іменниками, що мають форму тільки множини; - з іменниками у кличному відмінку.
7. Узгоджує кількісні та порядкові числівники та займенники з іменником.
8. Розпізнає спільнокореневі слова, самостійно добирає їх.
9. Уміє складати прості поширені речення з прикметниками, прислівниками, складними сполучниками а, але, і...і, то...то, адже, якщо б, тому що, коли.
10. Уживає вставні слова (мабуть, здається, певне)', порівняльні звороти зі сполучниками мов, немов.
11. Узгоджує підмет з присудком у роді і числі, означення з означуваним словом, різні дієслівні форми речень.

Зв'язне мовлення. Діалогічне мовлення. Діалогічна компетенція

1. Говорить чітко в нормальному темпі з нормальною силою голосу.
2. Дотримується мовленнєвого етикету.
3. Бере участь у полілогах на визначені теми.
4. Слухає свого співрозмовника незалежно від міри своєї прихильності до нього.
5. Чітко і зрозуміло відповідає на запитання різного характеру.

6. Виявляє ініціативу в ході діалогу починає підтримує розмову.

Монологічне мовлення. Монологічна компетенція

1. Переказує близько до тексту знайомий або новий твір (за ролями, малюнками, планом, піктограмами).
2. Складає цілісний творчий переказ.
3. Складає описову розповідь за зразком, за планом вихователя.
4. Складає описи-загадки.
5. Складає порівняльні описи 2-х іграшок (предметів, дидактичних картинок).
6. Описує добре знайомі репродукції художніх картин.
7. Складає сюжетні розповіді за однією та серією дидактичних картин, за зразком, за планом вихователя та самостійно.
8. Складає розповідь різних видів з власного досвіду.
9. Бере участь у складанні колективного листа.
10. Складає творчі розповіді на наочній та словесній основах.
11. Має навички пояснювального мовлення

Українська мова як державна

1. Розуміє, що в Україні українська мова є державною.
2. Правильно та чітко вимовляє всі звуки української мови, наголошує слова відповідно до орфоепічних норм української мови.
3. Слухає, розуміє мовлення дорослих, казки, оповідання, вірші, запам'ятовує їх. - у всіх типах
4. Спілкується українською мовою.

Освітня лінія «Особистість дитини»

Здоров'я та фізичний розвиток

1. Має певні знання про засоби загартування й оздоровлення, користується ними.
2. Має елементарні уявлення про статеву належність, із повагою ставиться до протилежної статі.
3. Визначає й правильно називає частини тіла та основні органи, їх елементарні функціональні можливості.
4. Залюбки бере участь в естафетах, переживає за команду, докладає свої зусилля для спільної перемоги.
5. Бере участь у комплексі загартовувальних заходів: перебуває у провітрюваному приміщенні групової кімнати, достатньо часу проводить на свіжому повітрі.
6. Виконує ранкову гімнастику, гігієнічну гімнастику після денного сну, бере участь у фізкультурних хвилинках, паузах та динамічних перервах.

Безпека життєдіяльності (БЖД)

1. Знає правила безпечної поведінки. Дотримується їх. Диференціює поняття «безпечне», «небезпечне».

Здоров'я та хвороба

1. Усвідомлює, що може бути здоровою і хворою, розрізняє відповідні стани, орієнтується в показниках власного здоров'я та здоров'я довколишніх людей.
2. Розуміє важливість правильного харчування для здоров'я та розвитку людини. Дотримується розпорядку й культури харчування.

Гігієна життєдіяльності

1. Володіє навичками особистої гігієни та самообслуговування.
2. Зберігає правильну поставу під час різних видів діяльності.
3. Правильно користується виделкою, ножем, серветкою, їсть охайно, правильно сидить за столом; контролює себе під час виконання правил поведінки за столом і додержанні навичок особистої гігієни

Освітня лінія «Дитина в соціумі»

Сім'я

1. Знає ім'я та по батькові своє, своїх батьків, родичів.
2. Усвідомлює зміст понять «сім'я», «сімейні традиції» (склад, ознаки, спільне проживання, взаємна турбота, любов, доброзичливість, сімейні обов'язки, збереження сімейних традицій).
3. Встановлює та підтримує доброзичливі дружні стосунки з братами, сестрами; турбується про молодших, прислухається до старших.
4. Дотримується правил сімейного співжиття, усвідомлює обов'язки кожного члена сім'ї, намагається виконувати свої; співчуває хворим членам сім'ї, прагне надати посильну допомогу.

Родина

1. Розуміє, що родина об'єднує всіх родичів матері та батька, усвідомлює ступінь спорідненості. Ініціює підтримання родинних зв'язків.
2. Відчуває себе повноцінним членом родини, розраховує на розуміння й захист, прагне бути причетним до спільних турбот і проблем.

Родинно – побутова компетенція

1. Обізнана з нормами й правилами сімейного співжиття, здатний їх дотримуватися, підтримує дружні, довірливі стосунки в родинному колі.
2. Знає назви предметів домашнього вжитку та побутової техніки, способи їх застосування та безпечного поводження з ними.

Люди/ Дорослі

1. Має уявлення про різні професії дорослих, шанує та дбайливо ставиться до результатів праці дорослих.
2. Використовує робочий одяг, обладнання за призначенням, володіє безпечними та економічними прийомами роботи з різними матеріалами.
3. Знає, що в Україні живуть, крім українців, різні народи й нації, всі вони прагнуть миру та взаєморозуміння, що всі люди складають поняття «людство».
4. Вирізняє знайомих людей з-поміж інших, як таких, які добре знають один одного, привітно вітається.
5. Відкрита для контактів із дорослими різного віку, статі, національності, соціального статусу, виявляє повагу до них.
6. Розуміє, що з «чужими» треба поводитися обачно, стримано, чемно; у разі нагальної потреби може звернутися по допомогу до сторонніх, але користується елементарними правилами самозбереження.

Люди/ Діти

1. Здатна входити в контакт із різними за віком дітьми, налагоджує з ними активну взаємодію, спілкування.
2. Погоджує свої трудові дії з діями інших дітей, уміло розподіляє обов'язки під час виготовлення спільного виробу.
3. Домагається визнання себе іншими дітьми, прагне бути бажаною в грі, спілкуванні тощо.
4. Відчуває межу допустимої поведінки, уникає гострих суперечок, намагається порозумітися.
5. Може визнати свою провину, поступитися власними інтересами, знає та використовує слова-пояснення, виправдання, вибачення.

Люди/ Група

1. Обізнана з віковими групами дітей, розуміє, що групу об'єднують спільні цінності, відвертість стосунків, довіри, певні поведінкові норми.
2. Пишається власними успіхами та успіхами своїх товаришів у праці.
3. Розуміє, що дружба - це вияв довіри, відданості, поваги між людьми; ініціює дружні стосунки з тими, кому симпатизує.

Соціально-комунікативна компетенція

1. Знає казки, легенди, оповідання, вірші про природу, предметний світ, взаємини між людьми як представниками різної статі тощо.
2. Знає назву держави, її столиці, державну символіку, свого міста, села, де живуть родичі.
3. Знає назви народних оберегів - символів, українського національного одягу, рослинних символів.
4. Має уявлення про школу, особливості діяльності учня та вчителя.

5. Обізнана з різними соціальними ролями людей (знайомі, чужі, свої, рідні, діти, дорослі, літні). Здатна взаємодіяти з довколишніми людьми; узгоджувати свої дії, поведінку з іншими; співпереживати, допомагати іншим.
6. Здатна взаємодіяти з довколишніми людьми; узгоджувати свої дії, поведінку з іншими; співпереживати, допомагати іншим.

Освітня лінія «Дитина у світі культури»

Художня література

1. Розрізняє та визначає жанр художнього твору (казка, оповідання, вірш, байка).
2. Пригадує повну назву твору, його автора; відповідає на запитання в різних видах бесід за змістом прочитаного; відтворює зміст почутих творів.
3. Розуміє ідею твору; орієнтується в його композиційній структурі; аналізує та адекватно оцінює характер, вчинки персонажів.
4. Виразно читає з пам'яті поетичні твори; на прохання дорослих згадує скоромовки, загадки, вірші, лічилки, пісеньки (колискові, забавлянки, щедрівки, веснянки тощо).
5. Розуміє та правильно пояснює прихований зміст прислів'їв та приказок.
6. Упізнає на портретах відомих українських письменників, пригадує назви написаних ними творів (1-2).
7. Відтворює зміст художнього твору, передає характер персонажів у театралізованих іграх за змістом знайомих художніх творів.

Дитина у довкіллі

1. Знає імена та по батькові, прізвища - своє, своїх батьків, родичів, друзів, вихователів та інших працівників дитячого садка.
2. Знає казки, легенди, оповідання, вірші про природу та предметний світ.
3. Знає про взаємини між людьми як представниками різної статі тощо.
4. Знає назву держави, її столиці; державну символіку; назви гір, річок; найбільших міст, орієнтується у місці розташуванні України на карті, назві свого міста, країни, міста чи села, де живуть родичі.
5. Знає назви предметів домашнього вжитку та побутової техніки, їх деталей, способи їх застосування та безпечного поводження з ними.
6. Знає народні обереги-символи (рушник, кольори на ньому); український національний одяг, віночок (квіти і стрічки на ньому); рослини-символи (калина, дуб, верба, барвінок) тощо.
7. Має уявлення про школу, особливості діяльності учня та вчителя.
8. Дотримується культури людських взаємин, навичок взаємної поваги у спілкуванні та спільній діяльності, шанобливо ставиться до інших людей (дорослих й однолітків).

Чарівні фарби та талановиті пальчики

1. На доступному рівні аналізує твори різних видів мистецтва, розуміючи їх особливості як спільні, так і ті, що їх вирізняють.
2. Створює власні художні образи в різних видах образотворчої діяльності, передають своє ставлення до них.
3. Орієнтується на колір, лінію, форму, ритм, композицію як на засоби вираження емоційного стану та настрою митця (як справжнього художника)

Освітня лінія «Дитина у природному довкіллі»

Природа планети Земля

1. Виявляє виражені позитивні емоційно-естетичні реакції на явища та об'єкти природи; прагне до взаємодії з природою.
2. Має загальне уявлення про життя людей на планеті Земля, яка має форму кулі та складається з повітря, суші й води.
3. Знає, що повітря є навколо нас, ним дихає все живе. Розрізняє ознаки повітря, їх залежність від пір року.
4. Усвідомлює, що вітер - це рух повітря, може бути різної сили, може бути корисним чи завдавати шкоду (шторм, посуха, загибель рослин).
5. Має уявлення, що суша може бути різної форми (рівнина, пагорби, гори, яри). Знає, що на суші люди будують житло, обробляють ґрунт, що в надрах є корисні копалини.
6. Знає, що вода на Землі буває прісна і солона, у ній живуть рослини і тварини, вона потрібна усім живим істотам.
7. Розрізняє стани води, розуміє, яка вона надходить до осель, як впливає на вироблення енергії освітлення і опалення.

Явища природи

1. Цікавиться інформацією природничого характеру, бажання зрозуміти суть явищ, визначити взаємозв'язки.
2. Здатна до широкого орієнтування у природному середовищі, виокремленні найважливіших ознак.
3. Називає пори року, їх прикмети, ознаки, вміє вести календар природи.
4. Усвідомлює причини природних явищ, розрізняє та характеризує їх, володіє навичками безпечної поведінки під час грози, граду, ожеледиці.
5. Орієнтується у властивостях вогню, володіє елементарними навичками поводження з вогнем. Розуміє, що землетрус та виверження вулкана спричиняють загибель людей.

Рослини, гриби

1. Розрізняє та називає найпоширеніші рослини своєї місцевості, розуміє, що вони виділяють кисень, забезпечують їжею тварин, людей.

2. Усвідомлює, що рослини потребують світла, води, поживного ґрунту, залежать від стану погоди.
3. Має уявлення про дикорослі, культурні, кімнатні й лікарські рослини; розуміє, чим корисні для нас овочі і фрукти і що їх треба мити.
4. Розуміє, що зміни в житті рослин відбуваються відповідно до пір року. Потреба охороняти рослини.

Тварини

1. Розпізнає тварин за їхніми зовнішніми ознаками, класифікує їх як дикі та свійські, птахи - осілі, перелітні.
2. Коментує зміни, що відбуваються у тварин у різні пори року

Життєдіяльність людини у природному довкіллі

1. Орієнтується в тому, що довкілля та життєдіяльність людини взаємопов'язані.
2. Має уявлення, що люди здійснюють природоохоронні заходи для збереження та відновлення тварин і рослин, які зникають.

Всесвіт

1. Орієнтується в тому, що Всесвіт - це безліч зірок, планет, може назвати деякі з них
2. Розуміє, що Сонце - джерело світла і тепла, а Місяць - супутник Землі, всі вони мають форму кулі

Природничо – екологічна компетенція

1. Обізнана з природним середовищем планети Земля та Всесвітом як цілісним організмом, у якому взаємодіють повітря, вода, ґрунт, рослини, тварини, люди, Сонце, Місяць.
2. Усвідомлює себе частиною великого світу природи, знає про залежність свого здоров'я, настрою, активності від стану природи, її розмаїття і краси.
3. Прагне до самостійних дій у природі (доглянути дерево, кущ, протидіяти тим, хто шкодить)

Освітня лінія «Дитина в сенсорно – пізнавальному просторі»

Сенсорні еталони

1. Порівнює предмети за висотою, товщиною, шириною, довжиною. Будує впорядковані послідовні ряди: великий - менший - найменший тощо.
2. Розпізнає геометричні фігури, їх властивості (трикутник, чотирикутник, п'ятикутник, круг, квадрат) Здійснює серіацію та класифікацію геометричних фігур за певною ознакою.
3. Визначає розташування предмета відносно іншого, просторове розміщення на площині (на столі, в зошиті).

4. Має уявлення про співвідношення одиниць часу, вміє користуватися календарем.

Елементарні математичні уявлення

1. Володіє кількісною та порядковою лічбою в межах 10, утворює число різними способами.
2. Називає цифри від 1 до 9. Встановлює відповідність між цифрою та її назвою (числом).
3. Знає склад числа у межах 10.
4. Складає й обчислює приклади в межах 5 на додавання та віднімання з допомогою шкали лінійки.
5. Складає й розв'язує задачі на знаходження суми й остачі.

У МЕЖАХ БАЗОВОГО КОМПОНЕНТА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

за 2024-2025 навчальний рік закладу дошкільної освіти (ясла-садок) «Веселка» Золотоніської міської ради Черкаської області

Віков а група (кількість дітей)	Місяць	Освітній напрям «Особистість дитини»				Освітній напрям «Дитина в соціумі»				Освітній напрям «Дитина в природному довкіллі»				Освітній напрям «Дитина у світі мистецтва»				Освітній напрям «Гра дитини»				Освітній напрям «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»				Освітній напрям «Мовлення дитини»				Висновки %			
		В	Д	С	П	В	Д	С	П	В	Д	С	П	В	Д	С	П	В	Д	С	П	В	Д	С	П	В	Д	С	П	В	Д	С	П
Ясельна група №1	вересень	А А А А				А А А А				А А А А				А А А А				А А А А				А А А А				А А А А							
	травень																																
Ясельна група №2	вересень	5 7	2 1	1 5	7	7 5	3 9	2 9	2 9	1 5	6 3	1 5	7 5	1 5	2 1	5 7	7 5	3 5	3 5	0 0	2 9	5 7	7 9	7 7	7 5	3 9	2 9	2 9	2 4	3 8	2 6	1 2	
	травень																																
Молодша група	вересень	5 5	1 5	5 5	2 5	5 5	1 0	4 0	4 0	1 5	1 5	4 5	2 5	1 5	2 0	5 0	1 5	1 5	3 5	4 5	5 5	1 5	2 0	5 0	1 5	5 0	3 0	5 5	1 1	1 9	4 8	2 2	
	травень																																
Середня група	вересень	3 5	5 9	0	6	6 0	6 8	7 0	1 8	6 9	5 3	2 2	1 2	0 1	7 3	2 3	6 6	1 2	7 0	1 8	0 8	1 2	5 3	2 9	6 6	6 1	4 7	4 1	6 7	1 1	5 1	3 0	8 0

	траве нь									
Старш а група	верес ень	4 5 0 0 4 6	1 7 1 0 2 2 6	0 4 5 0 8 2	0 4 4 4 8 8	4 6 2 0 8 8	8 2 6 0 4 8	1 4 4 0 2 0 8	1 4 3 7 1 5 7	
	траве нь									

Рівні засвоєння: В – високий рівень, Д – достатній рівень, С – середній рівень, П – початковий рівень

Середній рівень засвоєння по ЗДО: вересень В - 14 % , Д – 38%, С – 35%, П – 12% квітень
_____ %

Завідувачка

Олеся ТКАЧЕНКО

Вихователь-методист

Ірина КОБІНА
